

ADINIZ SOYADINIZ:

NUMARANIZ:

Ankara Üniversitesi
BLM-3067
Algoritmalar
Süre: 90 dakika

Bilgisayar Mühendisliği Bölümü
17.11.2021
Arasınay

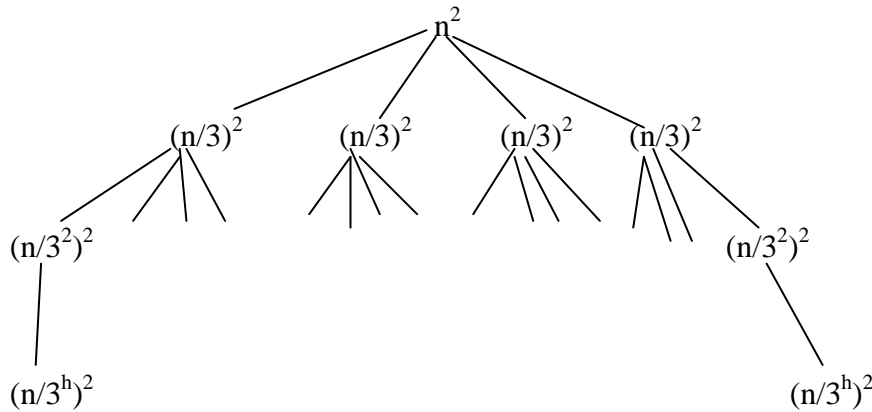
Soru 1. (20 puan) Aşağıdaki reküransleri master teoremi yöntemiyle asimptotik olarak çözünüz: ($T(1)=\theta(1)$ dir)

- a) $T(n)=5T(n/2)+n^2 \lg^3 n$, $n>1$
- b) $T(n)=9T(n/3)+n^2 \lg n$, $n>1$
- c) $T(n)=7T(n/3)+n^2$, $n>1$
- d) $T(n)=4T(\sqrt{n})+\lg^2 n$, $n>1$

Çözüm. a) $a=5$, $b=2$, $\log_2 5 > 2$ master teoremin 1. Durumu var cevap $T(n)=\theta(n^{\log_2 5})$
b) $a=9$, $b=3$, $\log_3 9 = 2$ master teorem 2. Durum $T(n)=\theta(n^2 \lg^2 n)$
c) $a=7$, $b=3$, $\log_3 7 < 2$ master teorem 3. Durum $T(n)=\theta(n^2)$
d) $n=2^k$ olsun. $T(2^k)=4T(2^{k/2})+k^2$ ve $S(k)=4S(k/2)+k^2$ master teoremden $S(k)=k^2 \lg k$
buradan da $T(2^k)=k^2 \lg k$ Yani $T(n)=\lg^2 n \lg(\lg n)$

Soru 2. (20 puan) Aşağıdaki a), b) ve c) reküranslerini özyinelemeli ağaç yöntemiyle çözünüz (Bu 3 rekürans için $T(1)=1$ dir)

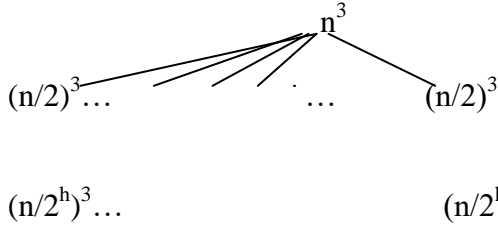
a) $T(n)=4T(n/3)+n^2$, $n>1$

$h = \log_3 n$

$$\begin{aligned} T(n) &= n^2 + 4(n/3)^2 + 4^2(n/3^2)^2 + \dots + 4^h(n/3^h)^2 = n^2 + 4(n/3)^2(1 + 4/9 + \dots + (4/9)^{h-1}) = \\ &= n^2 + 4n^2/9[(1 - (4/9)^h)/(1 - 4/9)] = n^2 + 4n^2/5[1 - n^{-\log_3 4}/n^2] = n^2 + 4n^2/5 - 4n^{\log_3 4}/5 = \theta(n^2) \end{aligned}$$

b) $T(n)=9T(n/2)+n^3, n>1$

$h=\lg n$

$$T(n)=n^3+9(n/2)^3+\dots+9^h(n/2^h)^3=n^3+9n^3/8(1+9/8+\dots+(9/8)^{h-1})=n^3+9n^3/8[(1-9^h/8^h)/(1-9/8)]=n^3-9n^3(1-n^{\lg 9}/n^3)=-8n^3+9n^{\lg 9}=\theta(n^{\lg 9})$$

c) $T(n)=5T(n/5)+n, n>1$

Çözüm. Ağaçtaki tüm seviyelerde düğümler toplamı n olur, buna göre cevap $T(n)=\theta(n \lg n)$ olur

d) $T(n)=T(4n/5)+T(n/5)+n, n>2$ reküransini yerine koyma yöntemi ile çözünüz. (Tahmin olarak $T(n)=O(n \lg n)$ kullanınız) (Bu rekürans için $T(2)=1$ verilmiştir)

Çözüm. $T(n) \leq cn \lg n$ her $n \geq n_0$ olacak biçimde $c>0$ ve n_0 sabitlerinin var olduğunu ispatlayalım.

$n=2$ için $T(2) \leq 2c \lg 2$ buradan da $1 \leq 2c$ yani her $c \geq 1/2$ için sağlanır.

Her $1 \leq k < n$ için doğru olsun.

Özel durumda $T(4n/5) \leq c \cdot 4n/5 \cdot \lg(4n/5)$

$$T(n/5) \leq cn/5 \cdot \lg(n/5)$$

Buradan da $T(n)=T(4n/5)+T(n/5)+n \leq c \cdot 4n/5 \cdot \lg(4n/5) + cn/5 \cdot \lg(n/5) + n \leq c4n/5 \cdot \lg n + cn/5 \cdot \lg n + n - c \cdot 4n/5 \lg 5 - cn/5 \lg 5 \leq cn \lg n$ olması için $n \leq cn \lg 5$ olmalıdır yani $c \geq 1/\lg 5$ için doğrudur.

Soru 3. Aşağıda sözde kodu verilen algoritmanın girişi n elemanlı bir A pozitif tam sayılar dizisi ve n pozitif tam sayıdır.

```

Algoritma (A, n)
  S ← 0
  for i ← 1 to n
    for j ← 1 to n
      S ← S + A[i] * A[j]
  return S

```

a) **(5 puan)** Bu algoritmanın işlem süresini n cinsinden θ kavramı ile ifade ediniz.

b) **(15 puan)** Bu algoritma ile aynı sonucu veren ve $\theta(n)$ işlem zamanında çalışan bir algoritmanın sözde kodunu yazınız.

Çözüm. a) iki tane iç içe for döngüsü vardır $\theta(n^2)$

b) bu algoritma $(A(1)+A(2)+\dots+A(n))^2$ yi buluyor. Aşağıdaki kod aynı sonucu verir

```
Algoritma (A, n)
  S ← 0
  for i ← 1 to n
    S ← S + A[i]
  return S * S
```

Soru 4. (20 puan) 17, 23, 36, 11, 10, 9, 20, 5, 15, 12 dizisine dizinin son elemanını (12 yi) pivot seçerek Quicksort algoritmasının Partition fonksiyonunu adım adım uygulayınız.

Çözüm.

17,23,36,11,10,9,20,5,15,12
11,23,36,17,10,9,20,5,15,12
11,10,36,17,23,9,20,5,15,12
11,10,9,17,23,36,20,5,15,12
11,10,9,5,23,36,20,17,15,12
11,10,9,5,23,12,20,17,15,36

Soru 5. (20 puan) $2n$ elemanlı A dizisinin elemanları aşağıdaki gibidir:

$a_1, a_2, \dots, a_n, b_1, b_2, \dots, b_n$

Burada n sayısı 2 nin bir kuvvetidir.

A dizisi dışında başka bir dizi kullanmadan bu diziyi $a_1, b_1, a_2, b_2, \dots, a_n, b_n$ dizisine dönüştüren, böl-yönet yöntemi ile tasarlanmış ve $O(n \log n)$ işlem zamanında çalışabilen bir algoritma tasarlayınız ve sözde kodunu yazınız.

Çözüm. Özyinemeli olarak diziyi 2 ye bölüyoruz (2 eleman kalana kadar) ve sol parçanın ikinci yarısı ile sağ parçanın ilk yarısının yerlerini değiştiriyoruz.

Örnek A dizisi böyle olsun 1,2,3,4,5,6,7,8

1,2,3,4 ve 5,6,7,8
1,2,5,6 3,4,7,8
1,2 ve 5,6 3,4 ve 7, 8
1,5 2,6 3,7 4,8

```
Dizi_karma(A, left, right)
  if (left > right) then return
  if (right - left = 1) then return
  mid1 = (left + right) / 2 // tam sayılarda bölme yapılıyor
  temp = mid1 + 1
  mid2 = (left + mid1) / 2 // tam sayılarda bölme yapılıyor
```

```

for i = mid2 + 1 to mid1
    A[i]↔A[temp]
    temp+1
Dizi_karma(A, left, mid1)
Dizi_karma(A, mid1+1, right)

```

İlk çağrı Dizi_karma(A,1,2n)

```

Mid1=(1+8)/2=4
Temp=5
Mid2=(1+4)/2=2
i=3,4 A[3] ile A[5]  1,2,5,4,3,6,7,8
i=4   A[4] ile A[6]  1,2,5,6,3,4,7,8
1,2,5,6                3,4,7,8
Mid1=(1+4)/2=2        mid1=(5+8)/2=6
Temp=3                temp=7
Mid2=(1+2)/2=1        mid2=(5+6)/2=5
For i=2 to 2          for i=6 to 6
2 ile 5               4 ile 7
1,5,2,6              3,7,4,8
1,5    2,6           3,7    4,8
Ama indexler farkı 1 dir durur.

```